

FAKULTA JADERNÁ A FYZIKÁLNĚ INŽENÝRSKÁ ČVUT

**ČEŠTINA PRO CIZINCE
2. KURZ**

Mgr. Iva PAVLÍKOVÁ

2015

LEKCE 1

Naše rodina

Ivan Havel

Jeho bratr byl uznávaným dramatikem a později byl zvolen prezidentem, otec vybudoval Barrandov a strýc se stal významným filmovým podnikatelem. Ivan Havel si však zvolil vědeckou dráhu, k politice i ke kultuře má však také blízko. Zabývá se počítačovými vědami, umělou inteligencí, kognitivními vědami a s nimi spojenými filozofickými otázkami. 11. 10. 2013 tento uznávaný vědec, pedagog, spoluzakladatel Občanského fóra a dlouholetý šéfredaktor časopisu Vesmír, oslavil pětasedmdesátiny.

V současnosti působí v Centru pro teoretická studia (CTS), které v roce 1990 spoluzaložil a jehož byl až do roku 2008 ředitelem. CTS je společným pracovištěm Univerzity Karlovy a Akademie věd ČR a jeho cílem je provozovat špičkový teoretický výzkum v různých disciplínách exaktních, přírodních i humanitních vědách a hledat nové formy interakce mezi zavedenými disciplínami. Kromě toho je I. Havel docentem na UK v Praze, známé jsou jeho přednášky na Matematicko-fyzikální fakultě.

Samé jedničky byly na nic

Ivan Havel se narodil v zámožné pražské rodině stavebního podnikatele Václava Miloše Havla, spolumajitele Podniků bratří Havlů, pod které patřily např. pražský palác Lucerna a Barrandovské terasy. Spolu se starším bratrem Václavem vyrůstali v prostředí ovlivněném duchem prvorepublikové inteligence, dětství trávili převážně na usedlosti na Tišnovsku. Velký vliv na ně měl kromě matky i dědeček Hugo Vavrečka, bývalý diplomat a jeden z ředitelů Baťových závodů.

Po komunistickém puči rodina přišla o většinu majetku a oba bratři jako „buržoazní synkové“ měli velmi ztížený přístup ke vzdělání. „Já jsem měl ve škole vždy jedničky, jenže na gymnázium mě pro můj původ odmítli, nebo nesměli vzít stejně jako bratra Václava. Tak jsem vstoupil do učení na jemného mechanika. Matka se nevzdala a vybrečela mi možnost chodit současně na večerní gymnázium. Maturoval jsem na samé jedničky, ale na vysokou jsem zase nemohl,“ svěřil se Ivan Havel.

Později se na vysokou školu dostal. V roce 1966 absolvoval studium oboru automatizace na Elektrotechnické fakultě ČVUT v Praze a díky politickému uvolnění se mu podařilo i odjet studovat do Spojených států, kde získal doktorát z teorie počítačů na Kalifornské univerzitě v Berkeley.

Vědeckou dráhu zahájil ještě před odjezdem do USA jako vědecký aspirant Výzkumného ústavu silnoproudé elektrotechniky. Počátkem normalizace musel ústav opustit, tentokrát ne kvůli původu, ale kvůli bratrově politické činnosti. Podařilo se mu získat místo na Akademii věd, kde vydržel do roku 1979. V AV už nesměl pracovat a po různých peripetiích se uchytil v podniku Svazu invalidů Meta jako programátor pro ČKD Polovodiče.

Politiku? Raději nebrat

V roce 1989 byl aktivním spoluzakladatelem Občanského fóra, ale do politiky poté vstoupit odmítl. Začal se plně věnovat své vědecké kariéře a pedagogické činnosti, především na Univerzitě Karlově.

Ivan Havel, který má za sebou řadu přednášek a bohatou publikační činnost, je autorem řady odborných i populárních knih.

Je podruhé ženatý. S první manželkou Květou má syny Prokopa a Vojtěcha. V roce 1988 se podruhé oženil s Dagmar Ilkovičovou, dcerou předního slovenského fyzika Dionýze Ilkoviče.

Zdroj: <http://www.i60.cz/clanek/5877>

CVIČENÍ

1. Vytvořte otázky k tomuto textu.

2. Shrňte obsah textu.

3. Představte sám(sama) sebe.

Jak se jmenujete?

Kdy jste se narodil(a)?

Odkud jste?

Co v ČR děláte?

Váš otec, vaše matka, vaši sourozenci.

Jaké máte koníčky?

Jak se vám tady líbí?

Jak dlouho chcete v České republice zůstat?

4. Čtěte zkratky:

ČR, USA, GB, SRN, OSN, IQ, ČVUT, MHD, SOS, CD, ZŠ, KB, ČSOB, FJFI, EU, SMS, ARO, LN, Ing., Bc., Mgr., Dr., prof., doc.

Bc.	bakalář	před jménem
BcA.	bakalář umění	před jménem
Ing.	inženýr	před jménem
Ing. arch.	inženýr architekt	před jménem
MUDr.	doktor medicíny	před jménem
MVDr.	doktor veterinární medicíny	před jménem
MgA.	magistr umění	před jménem
Mgr.	magistr	před jménem
JUDr.	doktor práv	před jménem
PhDr.	doktor filozofie	před jménem
RNDr.	doktor přírodních věd	před jménem
PharmDr.	doktor farmacie	před jménem
ThDr.	doktor teologie	před jménem
Ph.D.	doktor	za jménem
prof.	profesor	před jménem
doc.	docent	před jménem

CSc.	kandidát věd	za jménem
DrSc.	doktor věd	za jménem
dr. h. c.	čestný doktorát	za jménem
PaedDr.	doktor pedagogiky	před jménem
Dr.	doktor	před jménem
PhMr.	magistr farmacie	před jménem
DiS.	diplomovaný specialista	za jménem

Akademické tituly, vědecko-pedagogické hodnosti:

Závaznou podobu mají ve shodě s platným zněním vysokoškolského zákona oficiální zkratky současných a v minulosti udílených vědecko-pedagogických hodností nebo akademických titulů: **MUDr., MVDr., PhDr., PaedDr., JUDr., PhMr., RNDr., Ing., Bc., Mgr.**; dále **CSc. a DrSc.** Jiným způsobem se zkracují tituly jako Ing. arch., akad. arch., ak. mal., ak. soch. aj. Zkratky vědecko-pedagogické hodnosti profesor a docent se píšou s počátečním písmenem malým (**prof., doc.**).

Má-li oficiální podoba zkratky velké písmeno, pak podoba s malým písmenem platí za neoficiální. Použijeme ji tehdy, nespecifikujeme-li druh doktorátu (dr. A. Vomáčková). Můžeme ji použít také ve sděleních pracovního rázu, kdy uvádíme pouhé příjmení a jeden z titulů: obraťte se na ing. Nováka; po dobu nepřítomnosti zastupuje doc. Bílou mgr. Zelená.

Zkratky titulů kandidát věd a doktor věd (**CSc. a DrSc.**), které se uvádějí za příjmením, **oddělujeme čárkami** stejně, jako bychom oddělili plná vyjádření: (zúčastnil se také docent Nový, kandidát věd, a připomněl...) zúčastnil se také **doc. Nový, CSc.**, a připomněl...

Nověji se místo titulu CSc. uděluje doktorský titul, jehož zkratku slýcháme v podobě [pí ejč dý], popř. [pé há dé]. Kdybychom ho měli napsat tak, jak to odpovídá české tradici v psaní zkratk titulů, napsali bychom PhD. (pro teologii ThD.); ale v zákoně o vysokých školách je uvedena podoba **Ph.D.** (Th.D.).

Diplomovaný specialista:

V roce 1994 přiznalo MŠMT absolventům vyššího odborného studia právo používat za svým příjmením označení podle druhu završeného studia: diplomovaný specialista, diplomovaný technik, diplomovaný ekonom, diplomovaný fyzioterapeut, diplomovaný ergoterapeut, diplomovaný správní specialista, diplomovaný informační specialista, diplomovaný sociální pedagog. (V roce 1996 přibyl diplomovaný sociální pracovník.) Kromě titulu diplomovaný specialista se tato označení neměla zkracovat.

V roce 1998 stanovilo MŠMT sjednocení těchto označení a na diplomech se má uvádět diplomovaný specialista v oboru... Pokud jde o zkratku uváděnou se jménem: "Zkrácená podoba označení absolventů vyšší odborné školy pro všechny obory je "DiS." a uvádí se vždy za jménem absolventa." (Opatření ministra..., č. j. 10 621 / 98 - 23, čl. 1-2) Pokud jde o kladení čárky, postupujeme jako u akademických titulů (srov. tam): Jan Novák, DiS., podal přihlášku do výběrového řízení....

Zdroj: Jazyková poradna Ústavu pro jazyk český AV ČR

5. Řekněte, odkud tito lidé jsou, vytvořte adjektivum a vlastní jméno příslušníka národa (v N pl.)

Vzor: Anglie - - - Jsou z Anglie, anglický, jsou to Angličané.

Francie	Rakousko	Španělsko	Kazachstán
Německo	Ukrajina	Rusko	Uzbekistán
Gruzie	Slovensko	Řecko	Polsko
Vietnam	Azerbajdžán	Litva	Moldávie

6. Doplněte substantiva v mužském rodě a definujte pak všechna slova.

Vzor: tchyně - - - matka manželky nebo manžela

matka	otec
vnučka
tchyně
teta
sestřenice
snacha
vdova
neteř
švagrová
babička

7. Doplněte do textu vhodná slova.

Filip je mladý (je z Ameriky). Je (1.) v Praze. tady už skoro rok a se dobře česky. Jeho rodina – matka, otec, sestra a bratr bydlí Bostonu. Sestra Anny na gymnáziu. Je 17 let. Bratr Tom je programátor. Je 31 let. Je a má jednoho syna a ženu Meggi. Filipovi 29 let. Je (není ženatý). Vystudoval politologii a (pracovat) na univerzitě Washingtonu. Vždycky poznat něco nového, nové lidi nové země. se o státy střední a východní Evropy. Má taky stará města a památky. Myslí si, že možnost, se seznámit evropskou kulturou, je přímo v Evropě. Jeho kamarád v Praze byl a (ukázat) Filipovi fotografie. Filip rychle rozhodl. do Prahy. Zatím bydlí jednoho přítele, ale si byt. Pracuje konzultant v Americkém kulturním a hospodářském středisku. Praha se mu moc Líbí se mu víc Staré Město..... Smíchov, kde bydlí. Nemůže si na české jídlo. Také počasí je než v Bostonu. Má tady přátel, ale méně peněz než Americe.

8. Napište esej o své vlastní rodině.

LEKCE 2

Náš nový domov

Žijeme v této zemi již několik měsíců a poznáváme ji stále lépe. Zvykli jsme si na zdejší počasí, na odlišné jídlo a začali jsme rozumět řeči jejích obyvatel. Poznali jsme, že je to země s poměrně vyspělým průmyslem a zemědělstvím a dobrou životní úrovní obyvatelstva.

1. ledna 1993 se v souvislosti se zánikem Československa stala ČR subjektem mezinárodního práva a od téhož data je účinná ústava, podle které je Česká republika parlamentní, demokratický právní stát s liberálním státním režimem a politickým systémem založeným na svobodné soutěži politických stran a hnutí. Hlavou státu je prezident republiky, vrcholným a jediným zákonodárným orgánem je dvoukomorový Parlament České republiky. Česko je vyspělá země s tržním hospodářstvím, která dle ekonomických, sociálních a politických indikátorů, jako HDP na obyvatele, indexu lidského rozvoje, indexu svobody tisku, indexu svobody internetu od cenzury, patří k vysoce hodnoceným státům světa.

Má rozlohu 78 866 km². Sousedí na západě s Německem (délka hranice 810 km), na severu s Polskem (762 km), na východě se Slovenskem (252 km) a na jihu s Rakouskem (466 km). Administrativně se Česká republika dělí na 8 územních krajů.

Hlavním městem České republiky je Praha. Má přes milion obyvatel a soustřeďuje všechny důležité státní, vědecké a kulturní instituce. To znamená, že tam pracuje vláda a prezident republiky. Jsou tam všechny důležité úřady, vědecké ústavy, vysoké školy apod. V Praze je také část průmyslové výroby – např. průmysl strojírenský, potravinářský a další. Praha je velmi staré město, proto zde najdeme řadu historických památek, např. Pražský hrad, Národní divadlo, Národní muzeum, Židovské město, synagogy, Karlův most, Betlémská kaple, kde má ČVUT promoční aulu, Karolinum s promoční aulou UK aj.

Česká republika se skládá z několika částí: Čech, Moravy a Slezska. Je to hezká země. Jsou tady mnohé turistické zajímavosti (snad všechny s výjimkou moře), a jistě také proto sem jezdí velké množství cizinců. Kromě centra Prahy jsou pro turisty lákavá i jiná města v Česku. Zejména se jedná o lázeňská města jako Karlovy Vary, Mariánské Lázně a Františkovy Lázně, ale také historická sídla jako Český Krumlov, Kutná Hora, Karlštejn nebo Lednicko-valtický areál. Významné rekreační oblasti mimo města jsou České Švýcarsko, Český ráj, Krkonoše a Šumava.

I my se tady cítíme dobře a až se naučíme dobře česky, budeme se tu cítit jako doma.

A jaký je váš domov, odkud pocházíte?

K ZAPAMATOVÁNÍ:

státní instituce:	vláda, ministerstva, parlament, senát
vědecké instituce:	výzkumné ústavy, Česká akademie věd, vysoké školy
kulturní instituce:	divadla, koncertní sály, knihovny

Najděte si uvedená města a lokality na mapě ČR, uveďte popř. další místa, která jste v České republice navštívili. Jak se Vám tam líbilo?

Životní úroveň

Pojem životní úroveň je nutné chápat jako určitý komplex. Je to v podstatě úroveň hmotná, kulturní a morální.

Výšku hmotné úrovně zjistíme poměrně snadno. Stačí, když si spočítáme, co všechno lidé nakoupí během určitého období, např. jednoho roku. Zajímavým ukazatelem jsou tady mimo jiné i údaje o nákupu luxusního zboží.

Mnohem těžší je získat přesnou představu o kulturní a morální úrovni. V tomto případě musíme sledovat např. to, jakým způsobem se lidé baví, jaké jsou jejich zájmy, jaký mají vztah k práci a k sobě navzájem, v čem vidí nejvyšší hodnoty života. Velmi často závisí kulturní a morální úroveň na úrovni hmotné, neplatí to však vždy.

Připravte referát s podrobnějšími informacemi o ČR.

CVIČENÍ

1. Odpovězte na následující otázky.

Jak se jmenuje hlavní město České republiky? Kolik má obyvatel? Které instituce můžeme v hlavním městě najít? Jaké historické památky hlavního města znáte? Kde žijí Češi? Má tato země moře? Jezdí do České republiky hodně cizinců? Proč? Co rozumíte pod pojmem životní úroveň? Je podle vašeho názoru srovnatelná životní úroveň v ČR se životní úrovní ve vaší zemi?

2. Napište krátký text s důležitými informacemi o vaší zemi .

Vyprávějte o hlavním městě vaší země.

Název – počet obyvatel – průmysl – kulturní možnosti – vysoké školy – státní instituce – doprava (autobusy, tramvaje, metro, letiště) apod.

3. Napište krátké vyprávění o tom, jak žijete v České republice.

Kdy jste sem přijel(a) – co jste tady viděl(a) – která místa jste již navštívil(a) – co se vám tady líbí a co ne – jaké tu máte kamarády – jak a kde studujete – jaký je váš denní program atd.

4. Doplněte vhodná slova.

Životní úroveň není jenom úroveň hmotná. Patří ní také úroveň kulturní a Jestliže chceme přesnou představu o výšce kulturní morální úrovně, musíme se podívat, způsobem lidé žijí. Např. co se zajímají, jaký vztah k práci a o si myslí, že jehodnotou života.

5. Ptejte se a odpovídejte si navzájem.

1. Kolik stojí jízdenka na metro a tramvaj? Kde si ji mohou koupit?
2. Kolik tras má pražské metro? Jak se jmenují jejich konečné stanice?
3. Která pražská nádraží znáte (vlaková, autobusová)?
4. Kde má ČVUT promoční aulu? Co víte o této památce?

6. Prepozice a slovesa s lokálem (o, po, při, v, na)

„ o „

diskutovat o
mluvit o
myslet si o
pochybovat o
přemýšlet o
přesvědčovat se/ přesvědčit se
radit se/ poradit se o
vypravovat, vyprávět o

„ po „

ptát se po (dotazováním hledat, shánět, zajímat se – např. po kolegovi)
stýskat se po
toužit po
dědit/ zdědit po

„ na „

ptát se na (otázkou se snažit dozvědět, zjistit, tázat se – např. na cestu)
domlouvat se/ domluvit se na
záležet na
záviset na
být závislý na

„ v „

pokračovat v
zklamat se v
zmýlit se v
vyniknout/ vynikat v

Doplňte prepozice s lokálem.

Vyprávěl nám poslední konferenci v Mnichově. Výsledek závisí mnoha aspektech. víkendu jsem byl výletě jižní Moravě. Českých Budějovicích je jedno z největších náměstí. Pracoval své diplomové práci několik měsíců. Můj kolega pracoval laboratoři. Je dobrý odborník matematice. přednášce si šel sednout do studovny. Nakonec si koupili byt Vinohradech, i když nejdříve chtěli bydlet Dejvicích. Nerad mluví svých problémech. Stýská se mi rodičích. Ptal se včera tobě, ale už jsi nebyl v práci. Rádi diskutují..... politice Evropě. Neslyšel jsem tom nic dobrého. Chci pokračovat studiu vysoké škole. Dostal jsem knihu pražských památkách. Ten článek vyšel včerejších novinách. Domluvili se schůzce sobotu odpoledne. Ten formulář napište počítači. Nic nového tom nevím. Záleží mi našem přátelství. Nechci těch věcech mluvit. Pochybujeme pravdivosti jeho slov. Nemůžu ještě číst knihy češtině. prázdninách jsem byl Kanárských ostrovech. Vyniká jako odborník fyzice.

7. Doplňte vhodné předložky.

Dnes mám mnoho práce. Musím napsat úkol češtiny, naučit se novou lekci angličtiny, jít obchodu nějaké potraviny, odnést poštu dopis. To všechno musím udělat rychle, protože tři hodiny mne budou čekat Paul Petrem. Půjdu nimi tělocvičny hrát košíkovou. Musíme hodně trénovat, protože týden budeme mít turnaj. Budeme hrát mužstvem českých studentů.

8. Vyberte vhodný předložkový výraz a doplňte.

(*před týdnem, za týden, v týdnu*) od 19. do 25. prosince asi nebude vyučování. jsem byl v Praze a tam pojedu zase.

(*kromě češtiny, z češtiny*) Budu dělat zkoušku se učíme i další předměty.

(*na sídlišti, na sídliště, před sídlištěm*) Autobus nejede až, ale jeho stanice je Spolužák bydlí

(*po exkurzi, před exkurzí, z exkurze*) Přijdu za tebou ještě a pojedeme spolu. jsme hovořili o tom, co jsme viděli. Vrátili jsme se

(*při vyučování, po vyučování*) jdeme na oběd. Dnes jsme hodně konverzovali.

(*ve městě, do města*) Chodíme nakupovat. je hodně obchodů.

9. Doplňte výrazy v závorce ve správném tvaru. (Pozor na zájmeno „svůj“!)

Jsem v (tato země) už dost dlouho. Už jsem si zvykl na jídlo a na počasí, seznámil jsem se s (noví kamarádi) a poznal jsem hodně (zajímaví lidé). Každý týden dostávám dopis od (mí rodiče). Já mám málo (čas), proto (oni) píšu jednou za měsíc, ale nezapomínám na (oni) nikdy. Mám stále více práce, protože se kromě (čeština) učíme taky (matematika) a (fyzika). O (mé věci) se tady musím starat sám, ale jídlo (my) uvaří kuchařky v menze. (Jídlo) je dost a je dobré. Když mám hlad, koupím si něco v (samoobsluha). Se (má kamarádka) chodím často na procházky. Někdy jdeme do (kino), ale v (divadlo) jsme spolu ještě nebyli. Příští týden se pojedeme podívat do (Praha). (Náš volný čas) trávíme často společně.

10. Doplňte správné tvary posesivních zájmen.

Už dlouho jsem neviděl svého kamaráda. kamarád bydlí v Praze.

Budeš odpoledne ve svém pokoji? Nevím, kde je pokoj.

Půjdeme teď do své učebny. učebna je ve třetím poschodí.

Petr opravuje svůj referát. V referátu je hodně chyb.

Měli rádi svou práci. práce byla zajímavá.

Píšu dopis svému kolegovi. kolega mi napsal už před týdnem.

Jsmo se svým počítačem spokojeni. počítač je rychlý a spolehlivý.

Můžeš mi na chvíli půjčit svou tužku? tužka se mi líbí.

Dlouho mluvil o svých zálibách. záliby jsou velmi zajímavé.

Máme zde svoje podklady. podklady jsou kompletní.

VEDLEJŠÍ VĚTY VZTAŽNÉ

RELATIVA

Číslo	singulár				plurál			
	mužský životný	mužský neživotný	ženský	střední	mužský životný	mužský neživotný	ženský	střední
nominativ	jenž	jenž	<u>jež</u>	<u>jež</u>	<u>již</u>	<u>jež</u>	<u>jež</u>	<u>jež</u>
genitiv	<u>jehož</u> / něhož	<u>jehož</u> / něhož	<u>jíž</u> / <u>níž</u>	<u>jehož</u> / něhož	jichž / nichž	jichž / nichž	jichž / nichž	jichž / nichž
dativ	jemuž / němuž	jemuž / němuž	<u>jíž</u> / <u>níž</u>	jemuž / němuž	jimž / nimž	jimž / nimž	jimž / nimž	jimž / nimž
akuzativ	jejž / nějž / <u>jehož</u> / něhož	jejž / nějž	<u>jíž</u> / <u>níž</u>	<u>jež</u> / něž	<u>jež</u> / něž	<u>jež</u> / něž	<u>jež</u> / něž	<u>jež</u> / něž
vokativ	—	—	—	—	—	—	—	—
lokál	<u>němž</u>	<u>němž</u>	<u>níž</u>	<u>němž</u>	nichž	nichž	nichž	nichž
instrumentál	jímž / nímž	jímž / nímž	<u>jíž</u> / <u>níž</u>	jímž / nímž	jimiž / nimiž	jimiž / nimiž	jimiž / nimiž	jimiž / nimiž

Poznámka: po předložce se počáteční (náslovné) j- mění na ň- (např. *s nímž, k němuž, bez níž*).

Číslo	singulár				plurál			
	mužský životný	mužský neživotný	ženský	střední	mužský životný	mužský neživotný	ženský	střední
nominativ	který	který	která	které	kterí	které	které	která
genitiv	kterého	kterého	které	kterého	kterých	kterých	kterých	kterých
dativ	kterému	kterému	které	kterému	kterým	kterým	kterým	kterým
akuzativ	kterého	který	<u>kterou</u>	které	které	které	které	která
vokativ	—	—	—	—	—	—	—	—
lokál	kterém	kterém	které	kterém	kterých	kterých	kterých	kterých
instrumentál	kterým	kterým	<u>kterou</u>	kterým	kterými	kterými	kterými	kterými

11. Doplňte relativní zájmeno „který“ ve správném tvaru.

To je město, o jsem ti vyprávěl.
do často jezdím.
se mám nejlepší zkušenosti při nákupu výpočetní techniky.
na rád vzpomínám.
..... se mi líbí.
kvůli jsem tady zůstal.

Znám spolužačku, je velmi krásná.
se se nikdy nenudím.
pro je připravena tato kniha.
bez by nebylo v semináři veselo.
na mi záleží.

Seznámil jsem se s člověkem, mi vždycky pomůže.
se rád mluvím.
..... věřím.
o jsi nedávno mluvil.

To jsou ti cizinci, blízko bydlíme.
..... přijeli na naši kolej včera.
o jsme se bavili.
..... ještě neznáte.
ke zítra večer půjdeme na návštěvu.

12. Následující věty spojte pomocí relativního zájmena „který“.

Vzor: Napsal jsem dopis přátelům. Dlouho jsem je neviděl.

Napsal jsem dopis přátelům, které jsem dlouho neviděl.

Muž byl Němec. Bydlel jsem vedle něho v hotelu.

Muž, vedle kterého jsem bydlel v hotelu, byl Němec.

1. Na operu už nemají lístky. Chtěli jsme ji vidět.
2. Byl jsem na výstavě o astronomii. Moc se mi líbila.
3. Můj dopis se ztratil. Poslal jsem ho před týdnem.
4. Američané se učí česky. Mluvili jsme o nich.
5. Vlak měl zpoždění. Chtěli jsme jím jet.
6. Ukážu ti fotku své kamarádky. Záleží mi na ní.
7. To je ten student. Bydlí u nás na koleji.
8. Domácí úkol byl zadán minulý týden. Psal jsem ho až včera.
9. Docent učí matematiku v našem ročníku. Znal jsem ho z vyprávění kolegů.
10. Mám rád všechny zajímavé předměty. Obohatí mé znalosti a rozhled.
11. Co říkáš té nové laboratoři? Nachází se v Trojanově ulici.
12. Moji kamarádi jsou z Kazachstánu. Navštěvují také seminář matematiky A.

13. Doplňte náležitě tvary relativního zájmena „jenž“.

Projekty, _____ byly vypracovány pro let člověka na Mars, jsou spíše futurologickou vizí. Let k Marsu bude nutno uskutečnit v okamžiku, _____ nastává jednou za 780 dní. Hlavními kritérii, _____ bude třeba vzít před letem v úvahu, bude celková hmotnost kosmické lodi. Mars je takový mlhavý rudý míč, _____ odedávna člověka přitahuje. Nejvyšší sopka, _____ je na Marsu (Olympus Mons), je třikrát vyšší než Mauna Kea na Zemi. Při letu člověka na Mars bude velkým problémem i radiace, na _____ reaguje lidské tělo různě.

14. Vytvořte alespoň čtyři vlastní souvětí s vedlejší větou vztahnou, uveďte oba tvary .

.....

.....

.....

.....

15. Čtěte zkratky a uveďte jejich plné znění.

MŠMT	FSV
PSC	FJFI
UK	SPZ
a.s.	AV ČR
t.r.	č.j. nebo čj.
apod.	atd.
např.	tzn.
tj.	tzv.

Tvořte zkratky.

Univerzita Karlova	Vysoká škola ekonomická
Národní divadlo	České vysoké učení technické
paní	Státní pedagogické nakladatelství
Česká televize	Státní úřad pro jadernou bezpečnost.....

Najděte další zkratky, s nimiž jste se setkali, rozepište je a seznamte s nimi spolužáky v semináři.

LEKCE 3

Objev logaritmů v 17. století měl na vědu srovnatelný dopad jako vynález počítače ve 20. století

„Matematika jsou dveře a klíč k vědě.“ (Roger Bacon)

Matematika v období vědecké revoluce

Na přelomu 16. a 17. stol. nastala v Evropě historická éra, která se nazývá vědeckou revolucí. Propukla objevitelská a vynálezecká lavina, nastal nevídaný rozvoj přístrojové a měřicí techniky, došlo k posunu v lidském myšlení. Těmto změnám napomáhal nový typ tiskařského lisu sestrojený Johannem Gutenbergem v Německu někdy kolem roku 1439. Vědecké poznatky bylo nyní možno sdělovat lépe a rychleji než dříve. Jako hlavní věda se ustanovila matematika, která sehrává významnou roli ve všech ostatních přírodovědných a inženýrských oborech.

Objev logaritmů

V dějinách matematiky se často vyskytují případy, kdy jednu věc objevilo několik lidí nezávisle na sobě téměř zároveň. K tomu dochází proto, že pro takové objevy dozrál souběžně čas a lidstvo v dané době nahromadilo dostatečnou sumu znalostí. Patří sem také epochální objev logaritmů (matematické funkce, která je inverzní k funkci exponenciální) časově spadající do úzkého rozmezí let 1614 až 1620 a spojený se jmény tří matematiků:

Johna Napiera, Joosta Bürgiho a Henryho Briggse.

Od svého vzniku se logaritmy osvědčily ve všech druzích výpočtů od navigace k výpočtu bankovních úroků a od chemie k astronomii. Tvrdí se, že logaritmy jsou „rafinovaným“, ale nejužitečnějším aritmetickým nástrojem ve vědě. Vlastní slovo logarithmus pochází z řeckého „logos“ (rozum, smysl) a „arithmos“ (číslo).

Uplatnění logaritmů v současné vědě a technice

V současnosti se logaritmů používá při mnoha různých vědeckých měřeních, např. Richterova stupnice intenzity zemětřesení je založena na dekadických logaritmech horizontální součásti amplitudy zemětřesení. Pomocí logaritmů můžeme popsat intenzitu zvuku a jeho frekvenci. Obvyklé je také použití logaritmů při výpočtu úroku nějaké investice, podobně nám logaritmy pomohou při výpočtu, jak dlouho bude trvat, než splatíme bance půjčku. . Hlavně v informatice se objevuje také logaritmus o základu dvě (binární logaritmus).

Zdroj, časopis Energetika, 1/2015

Vytvořte k textu několik vhodných otázek.

Napište shrnutí obsahu tohoto textu.

CVIČENÍ

1. Doplňte alespoň dva vhodné objekty.

Vzor: těšit se - - - těším se na víkend, kamaráda, exkurzi ...

čekat
číst
prohlížet si
chtít
jít
kupovat
myslet
vysvětlovat
poslouchat
ptát se
studovat
uklízet

FUTURUM

2. Tvořte futurum II

(vstávám – budu vstávat, ptám se – budu se ptát)

píše -	pracujete -
čteš -	dělají -
studujeme -	chcete -
máš -	učíš se -
vracíte se -	připravuje se -
díváme se -	prohlížejí si -
opakuji si -	nerozumíte -

3. Změňte v imperfektivní futurum.

Vzor: Vybírám si tužku. Budu si vybírat tužku.

V poledne obědvám v jídelně. Petr se prochází v parku. Potřebujeme nový počítač. Autobus přijíždí na Karlovo náměstí. Opravuješ si úkol? Vracíte se domů? Díváme se na televizi. Vy ten dopis nenapíšete? Erik si dnes nevaří večeři. Marta kupuje jízdenku i pro svou kolegyni.

4. Doplňte imperfektivní futurum.

Vzor: Až napíšeš úkol, budeme psát dopis.

Až přečtete text, cvičení. Až pan asistent vysvětlí nová slova, gramatiku. Až vypiji kávu, čaj. Až si prohlédneme grafy, ještě fotografie. Až si koupíš bezdrátovou myš, i bezdrátovou klávesnici. Až si zopakují gramatiku, konverzaci. Až nastoupí Marta, ty. Až si poslechnu rádio, tebe. Až skončí váš pracovní program, taky váš den. Až odejde kolega, taky všichni ostatní.

5. Tvořte futurum I.

Vzor: učím se - naučím se

dělám -	opakuji -
zdravím -	píšu -
končím -	platím
čekám -	vařím -
čtu -	dívám se -
děkuji -	ptám se -
vidím -	snídám -
obědvám -	večeřím -
jdu -	jedu -

6. Doplňte věty.

Perfektivní slovesa – futurum

Vzor: Dnes čteme novou lekci. Zítra přečteme novou lekci.

1. Píšu domácí úkol. Odpoledne
2. Díváme se na nové programy. Potom
3. Pan docent už přichází. Potom
4. Autobus přijíždí ve dvě odpoledne. V neděli
5. Čekáš na naši asistentku? Večer
6. Odpolední vyučování začíná v jednu hodinu. Zítra
7. Kolega kupuje novou knihu. Potom
8. Vracím se domů. Až vystuduji,
9. Dnes vstávám v sedm hodin. Zítra
10. Vařím dobrou kávu. Až se naobědváme,

7. Prepozice - Adjektiva a slovesa s instrumentálem

Slovesa + prepozice

„s/se“

mluvit s

obchodovat s

potkávat se/ potkat se s

povídat si s

pracovat s

setkávat se/ setkat se s

seznamovat se/ seznámit se s

scházet se/ sejít se s

smířit se s

souhlasit s

Slovesa + prostý instrumentál

být

stávat se/ stát se

vynikat/ vyniknout

zabývat se

zaujmout

Adjektiva + instrumentál

být překvapený

být slavný

být spokojený s

být známý

Dejte do správného tvaru:

Česká republika mě zaujala

krásné zámky

gotické hrady

stará města

výběr vysokých škol

Setkali jsme se s/se

různí cizinci

zajímaví vědci

známí matematici

slovenští kolegové

čeští učitelé

mladí Američané

rakouští manažeři

noví právníci

angličtí lektori

anglický lektor

8. Doplňte prepozice s instrumentálem, pokud je to nutné.

1. Zabývá se matematickou analýzou.
2. Přijel dvěma hodinami.
3. Rád jezdím lanovkou na Petřín.
4. Jaký je rozdíl slovy byt a být?
5. Můžu vámi zajít dnes večer?
6. Vynikal ve fyzice ostatními.
7. Nejsem spokojený svým referátem.
8. mostem teče řeka.
9. Do Švýcarska poletíme českými aeroliniemi.
10. Tam a zpátky letíme letadlem.
11. Zítra půjdu kamarádkou na kolež.
12. Co je tebou? Vypadáš unaveně.
13. zkouškou se musím vždy hodně učit.
14. Lyžovali jsme nahoře Špindlerovým Mlýnem.
15. Banka je rohem.
16. Líbí se mi ženy tmavými vlasy.
17. Vrátil se pátou a šestou.
18. Když jsme jeli do Prahy, byla na dálnici kolona aut a čekali jsme hodinu
Prahou.

9. Doplňte vhodné prepozice.

1. Neodepsal mi můj dopis.
2. Vybral jsem si několika zájezdů.
3. Marta vyniká v matematice ostatními.
4. Od mládí inklinovala přírodním vědám.
5. Nemám problémy češtinou.
6. své rodiče se můžu spolehnout.
7. Sní své budoucnosti.
8. Záleží mi mé rodině.
9. Dozvěděla jsem se Tom místě inzerátu.
10. Je žárlivý svou manželku.
11. Byl unavený tenisu.
12. Ztratil jsem peněženku tisíci korunami.
13. Nemůžu se smířit jeho smrtí.
14. Dává přednost češtině angličtinou.

10. Výrazy v závorkách dejte do správných tvarů.

1. Poslali jsme pohledy (5 – přátelé).
2. Diskutovali o (2 – hlavní problémy).
3. Hledal jsem to ve (4 – slovníky).
4. Pojedu do Německa se (6 – spolužáci).
5. Nevěřím ani (1 – zpráva).
6. Poslal mi balík s (10 – knihy).
7. Studuji v kroužku s (12 – studenti).
8. Setkali jsme se s (několik – zajímaví cizinci).
9. V Praze lze navštívit víc než (40 – divadla).
10. Praha je známá svými (100 – věže).
11. Před (2 – měsíce) jsem byla ještě v Anglii.
12. Spolupracoval s (mnoho – zahraniční firmy).

11. Doplňte vhodná relativní zájmena.

Přines mi sešit, _____ jsem ti včera půjčil. Nemoci vrozené jsou ty, _____ trpí člověk od narození. Pan Novák je člověk, _____ názorů si vážím. Tehdy vydal knihu, s _____ obsahem vás seznámí. Byly to změny, o _____ nutnosti nikdo nepochyboval. Ti, _____ mají od pěti seminář, mohou odejít. Pročetl jsem všechny knihy, _____ jste mi půjčil. Zavolal mi mladí, _____ sestra bydlí ve vedlejším pokoji. Jednou budete litovat času, _____ jste zbytečně ztratili.

12. Proved'te úpravu podle níže uvedeného vzoru.

Vzor: Zapomněl jsem na koleji skripta. Ted' je nutně potřebuji.

Zapomněl jsem na koleji skripta, jež ted' nutně potřebuji.

Skripta, jež ted' nutně potřebuji, jsem zapomněl na koleji.

1. Četli jsme o profesoru Heyrovském. Byl prý prvním českým nositelem Nobelovy ceny.
2. Ukázali jsme si na mapě Ghanu. Leží v západní Africe na Zlatonosném pobřeží.
3. V budoucnu se budeme stále více setkávat s využitím sluneční energie. Patří mezi ekologicky čisté druhy energie.
4. V roce 1997 byla vypuštěna sonda CASSINI. Měla získat informace o Saturnu a jeho Měsíci Titanu.
5. Potřebuji laboratorní protokoly. Psali jsme je minulý týden.
6. Sestavovali jsme jednoduché počítačové programy. Byly součástí naší seminární práce.

13. Doplňte náležité tvary relativního zájmena „který/jenž“ a doplňte interpunkci.

Moje matematika o se zajímám už dlouho se studiem na naší fakultě významně vylepšila. Potřebujeme takový studijní režim, ve budeme mít čas i na své koníčky. Zvolím si takový obor, ke mám hlubší vztah. Japonci vypustili v roce 1996 k Měsíci reketu M-5 měla zahájit japonský projekt průzkumu Měsíce. Zaměstnání ve uplatníme své znalosti a schopnosti by bylo pro nás velmi přitažlivé.

14. Vytvořte alespoň čtyři vlastní souvětí s vedlejší větou vztahnou, uveďte oba tvary .

.....
.....
.....
.....

15. Co řeknete v následujících situacích?

1. Někdo má hlasitě puštěné rádio, když vy se učíte.
2. Někdo vás pozve na oběd do restaurace, vy musíte z nějakého důvodu odmítnout.
3. Někdo vás předběhne ve frontě na oběd.
4. Máte poděkovat vyučujícímu za konzultaci, s níž jste byl velmi spokojen.

16. Připravte si mluvní cvičení o svých zkušenostech s dosavadní matematickou výukou na FJFI.

LEKCE 4

MATEMATIKA

Matematika je věda o prostorových a kvantitativních vztazích reálného světa. Patří k nejstarším vědám – Egypt, Řecko, Mezopotámie, Indie, Čína.

Tato věda se zabývá čísly, veličinami, množinami, obrazci a vztahy, které mezi nimi existují. Je rozdělena do mnoha dílčích oblastí. Kromě dělení na **elementární a vyšší matematiku** se užívá též rozdělení na **aritmetiku, algebru, analýzu a geometrii**.

ARITMETIKA pojednává o zákonitostech počítání s čísly (sčítání, odčítání, násobení, dělení). Je naukou o číslech např. přirozených, racionálních, iracionálních, komplexních.

ALGEBRA je matematický obor vzniklý z nauky o řešení rovnic. Lineární algebra vznikla v souvislosti s řešením soustav lineárních rovnic, zabývá se hlavně teorií matic a determinantů.

ANALÝZA je souhrnné označení disciplín opírajících se o pojem funkce a limity (především diferenciální a integrální počet, teorie funkcí reálné a komplexní proměnné, teorie diferenciálních rovnic).

GEOMETRIE zkoumá rovinné geometrické útvary (planimetrie) a tělesa (stereometrie). Základními geometrickými útvary jsou např. bod, přímka, rovina.

Dalšími důležitými dílčími oblastmi matematiky jsou: nauka o množinách, teorie o funkcích, výpočet vektorů, analytická geometrie, teorie výpočtu pravděpodobnosti. Tyto uvedené dílčí oblasti se zahrnují pod pojem **čistá matematika**, která nemá bezprostřední vztah k praktickému využití.

Naproti tomu existuje **aplikovaná matematika**, v níž se využívá výsledků čisté matematiky pro řešení úkolů z oblasti přírodních věd, techniky a vědy. K aplikované matematice patří např.:

- **numerická matematika**
- **výpočet poruch**
- **grafické výpočty**
- **obchodní aritmetika.**

Analýza nachází uplatnění především v astronomii, fyzice a technice, algebra v teoretické fyzice, geometrie v moderní geodézii (zeměměřičství).

CVIČENÍ

1. **Vytvořte k textu alespoň čtyři otázky.**
2. **Shrňte obsah textu a předved'te formou krátkého mluvního cvičení.**

3. Doplňte interpunkci.

Matematika je věda která pojednává o prostorových a kvantitativních vztazích reálného světa. Pomocí abstraktních matematických prostředků lze formulovat hledat a systematizovat obecné zákonitosti tohoto světa.

Jde o nejstarší vědu jejíž kolébkou byly země jako Egypt Řecko Mezopotámie Indie a Čína. Kvalitativní změna nastala v Evropě v 17. a 18. století kdy byla vytvořena analytická geometrie (Descartes) vznikly základy diferenciálního a integrálního počtu (Newton, Leibnitz) a matematické analýzy (Euler Lagrange) rozvíjela se teorie čísel algebra a geometrie.

19. století je typické tím že se přešlo k současné matematice (Gaus Bolzano Reimann Lobačevskij) přičemž vznikla teorie komplexní proměnné neeuklidovská geometrie teorie množin axiomatická metoda.

Je třeba připomenout že z moderní matematiky lze uvést abstraktní algebru a topologii teorii diferenciálních a integrálních rovnic teorii míry a integrály analytických funkcí pravděpodobnosti informací a matematickou statistiku.

ZAPAMATUJTE SI!

přičíst co k čemu (D)

odečíst co od čeho (G)

/vy/násobit co čím (I)

/vy/dělit co čím (I)

7 přičteme k 8 (osmi)

4 odečteme od 9 (devíti)

6 vynásobíme 2 (dvěma)

8 vydělíme 4 (čtyřmi)

sčítání

odčítání

násobení

dělení

4. Čtěte.

3, 5, 10, 6, 9, 11, 4, 12, 2, 7, 1, 8, 15, 20, 19, 14, 5, 18, 6, 17,

24, 34, 65, 87, 48, 26, 52, 79, 93, 55, 99, 66, 88

100, 500, 200, 280, 300, 700, 300, 600, 400, 450, 999

1000, 5000, 4500, 8200, 4000, 4900, 6850, 7240, 9000, 9999

100.000, 280.000, 450.280, 862.924, 628.956, 1.000.000, 2.000.000, 2.528.432

5. Čtěte.

1941, 1968, 1988, 1945, 1965, 1989, 1998, 1948, 1971, 1975, 1985, 2005

6. Tvořte věty.

Vzor: 23,50 Kč

Zaplatím dvacet tři koruny padesát haléřů.

36,50 Kč, 28,40 Kč, 44,-- Kč, 98,50 Kč, 281,-- Kč, 399,50 Kč, 822,-- Kč, 1050,-- Kč

7. Čtěte.

$15 + 20 =$

$82 - 30 =$

$90 : 3 =$

$86 \times 2 =$

$150 - 20 =$

$250 + 15 =$

$18 : 2 =$

$90 + 130 =$

$18 \times 4 =$

$600 : 4 =$

$3 \times 4 =$

$86 + 20 =$

$20 : 5 =$

$8 \times 8 =$

$150 : 5 =$

$1200 + 500 =$

8. Od uvedených číslovek tvořte substantiva se sufixem -ina.

Vzor: pět – pětina, čtyřicet dva – dvačtyřicetina

osm	deset	třináct
dvacet šest	čtyřicet	devadesát tři
sto	sto sedmdesát pět	tisíc
milion	čtyři	tři

9. Doplňte adjektivum podle smyslu.

Celá čísla, která jsou dělitelná dvěma, se nazývají _____.

Množina všech racionálních a iracionálních čísel tvoří obor tzv. _____ čísel.

Nula odděluje kladná čísla od _____ čísel.

Odčítání je _____ početní operace ke sčítání.

Umocníme-li záporné číslo sudým exponentem, dostáváme číslo _____.

Na začátku 17. století objevil anglický matematik E. Briggs logaritmy o základu 10, které se nazývají _____.

Množině, která neobsahuje žádný prvek, říkáme _____.

10. Odpovídejte podle vzoru.

Vzor: (výlet) Kam pojedete? Pojedeme na výlet.

1. (učebna) Kde máte seminář?
2. (tabule) Kam píše pan asistent?
3. (nádraží) Kde koupíte jízdenku?
4. (obraz) Kam se díváte?
5. (náměstí) Kam jede autobus?
6. (obchod) Kde koupíš propisovací tužku?
7. (město) Kde se procházíte?
8. (pošta) Kam půjdeš odpoledne?
9. (Praha) Kde bydlí váš kolega?
10. (konzultace) Kam jdete?
11. (nemocnice) Kde pracuje paní Mlynářová?
12. (nástupiště) Kde počkáš na kamaráda?

11. Doplňte správné tvary lokálu plurálu.

Záleží mi na

mí rodiče	dobří přátelé
vaši klienti	dobré výsledky
mé známky	spokojení zákazníci
moji spolupracovníci	naši učitelé

Rádi diskutují o

čeští politici	evropské státy
američtí vědci	české filmy
moderní stavby	politické strany
jaderné elektrárny	ekologické problémy

Rádi se procházíme v/ve, na po

pražské zahrady	malostranské uličky
zámecké parky	stará města
dlouhé pláže	čisté lesy
hezké parky	široké ulice

Můžeme se koupat v

horská jezera	jižní moře
jihočeské rybníky	plavecké bazény

12. Doplňte vhodné prepozice.

OBĚD: Co jste měli obědu? obědem jsme pili aperitiv.
obědě jsme mluvili o plánech na léto.oběda zazvonil telefon. Zaplatili
..... oběd tři sta korun. Dnes jdou oběd do restaurace.
PRAZDNINY: Těšíme se prázdniny. prázdninách jedeme do
Norska. začnu studovat na univerzitě. Musíte tu práci udělat prázdninách.

13. Doplňte vhodné prepozice.

1. Už jste byli Petříně?
2. Přišli svou kolegyní.
3. ... týden jí bude 20.
4. Co budete dělat Vánocích a Velikonocích?
5. zkouškou se učili rána večera.
6. Valdštejnské jízdárně se konala výstava Praze době Rudolfa II.
7. své cesty Řecku se seznámila sympatickým klukem.
8. Raději žiju městě než venkově.
9. Děkuji ti lístky koncert.
10. nemoci jsem nemohl odjet.

14. Utvořte adjektiva a spojte je se substantivy.

nálada	člověk	štěstí	žena
antika	památka	chuť	jídlo
divadlo	představení	úspěch	projekt
matematika	příklad	fyzika	veličina

15. Utvořte imperativ podle vzoru.

Vzor: Vypočíst derivaci funkce. Vypočtěte derivaci funkce.

1. Derivovat funkci.
2. Sečíst obě rovnice.
3. Řešit soustavu rovnic.
4. Upravit rovnici na tvar....
5. Vykonat zkoušku dosazováním.
6. Nakreslit graf funkce.
7. Odůvodnit pravdivost tvrzení.
8. Označit množinu všech čísel.
9. Vypsát všechny rozklady množiny.
10. Sestrojit kružnici.

16. Přečtěte si následující text.

Pozorujte komparativy a superlativy adjektiv a adverbii, dejte pozor na čtení číslovek!

PRAHA PATŘÍ VE SVĚTĚ K NEJLEVNĚJŠÍM

Praha patří společně s Budapeští a Varšavou mezi dvacet nejlevnějších velkoměst na světě. Vyplývá to z britské studie o životních nákladech ve 121 metropolích. Publikované údaje jsou podle expertů trochu zkresleny tím, že v nich nejsou započítány ceny za bydlení. Této studii využívají zejména firmy, které vysílají své pracovníky do zahraničí a podle ní upravují diety.

V posledních letech jsou jednoznačně nejdražšími města v Japonsku, rychle stoupají náklady v Moskvě, kvůli dynamickému rozvoji se zvyšují výdaje v čínských aglomeracích i jiných sídlech Asie. Naopak v západní Evropě se životní náklady snižují. Ve většině sledovaných německých měst je levněji než v New Yorku nebo Sydney a výdaje jsou v nich srovnatelné s brazilským Rio de Janeirem.

Index cen britský výzkumný ústav vypočítal z koše 140 položek, mezi něž patří například zboží denní potřeby, jako jsou potraviny, oblečení, náklady na dopravu a ceny za elektrickou energii.

Praha získala ve statistice stejný počet bodů jako vietnamská Hanoj, která jich má 63 a podobně jako loni se umístila na 105. místě. Varšava má o 2 body více a dělí se společně s dalšími třemi městy o 101. místo. Bukurešť je 114. a Budapešť o jedno místo níž.

17. Utvořte druhý a třetí stupeň k daným adjektivům.

nový	růžový	chabý
drzý	ubohý	hezký
blízký	lehký	krátký
prudký	snadný	drahý
křehký	úzký	měkký
řidký	nízký	zadní
lidský	sladký	těžký
hebký	tichý	suchý
vlhký	trpký	přátelský
otrocký	jednoduchý	hluboký
vysoký	tenký	lakomý
tajemný	známý	upřímný
přímý	zřejmý	dojemný
rozumný	skromný	malý
velký	dobrý	zlý

18. Utvořte třetí stupeň k daným adjektivům.

jasný	jemný	jižní
jednoduchý	jedovatý	jistý

19. Adjektiv v závorkách užíjte ve 2. nebo 3. stupni.

(Známa 3) _____ oběžnice je Venuše, dobře viditelná zrána a navečer.
(Dobry 3) _____ náš fotbalový brankář byl František Plánička.
Karel je (rozumný 2) _____ než jeho spolubydlící Jirka.
Je také (upřímný 2) _____ než jeho bratr.
Je to můj (blízky 3) _____ a (drahý 3) _____ přítel.
Není to (snadné 3) _____ .
Vypočítal i (těžký 3) _____ příklad.
V Tatrách jsou hory (vysoký 2) _____ a (strmý 2) _____ než
v Krkonoších. Sněžka je (vysoká 3) _____ hora v Čechách.
Hliník je (lehký 2) _____ a (křehký 2) _____ než železo.
Ocel je (měkká 2) _____ než diamant.
Byl nemocen a mohl konat jen (lehký 3) _____ práci.
Jeseníky jsou (nízký 2) _____ než Krkonoše.
V lese je půda (vlhký 2) _____ .
Mateřská řeč je ten (krásný, cenný, drahý 3) _____
poklad, který jsme zdědili po předcích. V (zlý 3) _____ dobách bývala
(pevný 3) _____ pojítkem všech příslušníků národa.
Čím výše stoupáme, tím (řidký 2) _____ je vzduch.
(Dlouhý 3) _____ evropská řeka je Volha.
Čím (krátký 2) _____ je struna, tím (vysoký 2) _____ a (slabý 2)
_____ tón vydává.

20. Utvořte druhý a třetí stupeň od těchto adverbů.

příjemně
tajemně
soukromě
temně
zřejmě
dojemně

jemně
vědomě
rozumně
skromně
lakomě
významně

21. Tvořte spojení se správnými tvary.

BYT

NA + lokál

V(E) + lokál

Vinohrady
Letná
Pankrác
Homolka
Kampa
Karlovo náměstí
Žižkov
Prosek
Černý Most
Zbraslav
Malá Strana
Barrandov
Praha 1, 2, 3 ...
Václavské náměstí
Spořilov

Strašnice
Vršovice
Střešovice
Zahradní Město
Nusle
Libeň
Bohnice
Butovice
Modřany
Ruzyně
Horní Počernice
Dejvice
Hodkovičky
Stodůlky
Háje

22. Relativní zájmeno „který“ nahrad'te relativním zájmenem „jenž“.

Potřebujeme takový studijní režim, ve kterém budeme mít čas i na své koníčky. Rádi si najdeme zaměstnání, ve kterém uplatníme své znalosti i schopnosti. Zvolíme si takový obor, ke kterému máme hlubší vztah. Japonci vypustili v r. 1996 k Měsíci raketu M-5, která měla zahájit japonský projekt průzkumu Měsíce. České energetické závody mají plnit program, podle kterého se vyradí z provozu elektrárenské bloky o celkovém výkonu 2093 MW. Vyberu si takovou fakultu, o kterou mám zájem. Smlouva, kterou jsem podepsal, leží na mém psacím stole. Principy, o kterých se zde hovořilo, platí obecně pro všechny obory. Počítačový program, který jsem sestavil, je použitelný v mnoha oblastech. Kolega, kterého jsem potkal, šel do laboratoře.

23. Výrazy v závorce dejte do správného pádu.

1. nabývat (hodnota) _____
2. vypočítat (neurčitý integrál) _____
3. postupovat při (výpočet derivace) _____
4. vyhovovat (daná rovnice) _____

5. procházet (bod) _____
6. rovnat se (nula) _____
7. přičíst k (součin) _____
8. odstranit (kořenový činitel) _____

24. Utvořte adjektiva a spojte je se substantivy.

nálada člověk
antika památka
divadlo představení
matematika příklad

šťěstí žena
chuť jídlo
úspěch projekt
fyzika veličina

LEKCE 5

ŠKOLNÍ REAKTOR VR-1

Reaktor VR-1 je školní reaktor malého výkonu který vlastní FJFI ČVUT. Je využíván hlavně pro výuku studentů a vzdělávání specialistů. Reaktor navštěvují nejen studenti FJFI ale také studenti z ostatních vysokých škol ČR. Jsou zde pořádány kurzy i pro přípravu pracovníků obou českých jaderných elektráren.

Studenti mají např. možnost navrhnout vlastní konfiguraci aktivní zóny pro niž provedou teoretické výpočty a připraví podklady pro udělení povolení SÚJB.

Za zmínku stojí i rozsáhlá zahraniční spolupráce s vysokými školami na Slovensku v Německu Švédsku atd. Toto pracoviště spolupracuje i s mezinárodními organizacemi zajišťuje workshopy a vzdělávací semináře.

Bazénové uspořádání reaktoru umožňuje jednoduchý a rychlý přístup k aktivní zóně, snadné zakládání a vyjímání experimentálních zařízení a vzorků a jednoduchou a bezpečnou manipulaci s palivovými články.

Aktivní zóna je umístěna v reaktorové nádobě H01, druhá nádoba H02 slouží k manipulaci s palivovými články. Obě nádoby jsou umístěny ve stínění z barytového betonu.

V reaktoru se používají trubkové palivové články IRT-4M s obohacením 19,7 % U-235.

Pro moderaci neutronů i chlazení reaktoru je použita demineralizovaná voda, jež plní zároveň funkci biologického stínění. Reaktor je provozován při atmosférickém tlaku (nádoba je otevřená) a při pokojové teplotě cca 20 stupňů Celsia.

Řízení reaktoru zajišťuje 5-7 řídicích tyčí s kadmiovým absorbátorem.

V reaktoru jsou dále horizontální kanály – radiální a tangenciální, které umožňují vyvedení svazku neutronů z aktivní zóny.

CVIČENÍ

1. Vytvořte k textu vhodné otázky a požadujte na ně od svých spolužáků odpověď.
2. Shrňte několika větami obsah textu.
3. Jaký podíl na výrobě elektrické energie představují jaderné elektrárny ve Vaší zemi?
4. V prvním odstavci textu doplňte správně interpunkci.

5. Doplňte interpunkci.

1. Výzkumné práce na reaktoru jsou vzhledem k jeho nízkému výkonu zaměřeny především na přípravu pedagogických úloh studium dynamických vlastností násobících soustav vývoj řídicích systémů kalibraci detektorů neutronů ověřování neutronických parametrů atypických zařízení.
2. Z experimentálních zařízení která se používají na reaktoru lze zmínit např. zařízení pro studium zpožděných neutronů zařízení pro studium odezvy reaktoru nebo zařízení pro simulaci varu v aktivní zóně.
3. Všechna zařízení jež jsou k dispozici jsou využívána i pro výuku.
4. Katedra jaderných reaktorů která je důležitým pracovištěm FJFI zajišťuje také zpracování teoretických podkladů řeší a provádění simulací pomocí výpočetních kódů pro projekty a to v oblasti reaktorové fyziky a jaderné energetiky.

6. Doplňte interpunkci

Kamarádka nám vyprávěla kde byla s rodiči na dovolené. Popisovali nám co zažili na zajímavé exkurzi. Divili jsme se že se to dalo uskutečnit. Kdo se včas přihlásil mohl se zúčastnit soutěže. Slyšeli jsme jak se všechno stalo. Zdá se nám že situace je více než vážná. Řekněte panu asistentovi že přijdeme o hodinu později. Bylo jasné že s nimi nadřizený nesouhlasí. Neslyšeli jste kdo vyprávěl ten pěkný vtíp? Kdo chtěl jet na nádraží musel přestoupit na tramvaj č. 11. Poradte mi co bych měla udělat. Rád bych věděl proč musím ten test opakovat. Nevěděli odkud jejich spolužák je. Poznali jsme kdo tu přednášku připravoval. Žádal nás abychom vše připravili ještě dnes. Oznámili jsme že se zúčastníme školení až příští týden. Zavázala se že bude mít v letním semestru lepší známky. Potěšilo mě že jsem dostal ze zkoušky „A“. Řekla že přijde později. Zeptej se kudy se dostaneme k fakultě. Nebyl jediný kdo se zajímal o práci na počítači. Dělal to jak nejlépe dovedl. Nepřišel protože přšelo. Přestože se ti nechce musíš tam jít. Budu čekat dokud nezavoláte. Byl všude kde se něco dělo. Zavolať jsem abych ti to vysvětlil. Budeme-li se systematicky na výuku připravovat musíme docílit dobrých výsledků. Mám obavu že nepřijdou. Kdo nechtěl odpočívat mohl jít do studovny. Je možné že na zimní dovolenou pojedeme do Krkonoš. Není jisté jak všechno dopadne. Nebylo čitelné kdy se má ta přednáška konat tisk byl příliš slabý. Je zdravé když člověk sportuje a zdravě jí. Neví se kdo tyto problémy způsobil. Říká se že matematická analýza je opravdu velmi těžká. Co se vlastně přihodilo bylo dlouhou dobu nejasné. Je nebezpečné když se přechází křížovatka mimo vyznačený přechod. Ještě se neví kdo zvítězil. Nevěděli jsme kdo je autorem té zajímavé knihy.

Vyhledejte typické spojky těchto vět vedlejších (podtrhněte je).

LEKCE 6

ZAMĚSTNÁNÍ

Karel hledá nové místo

Karel už je dlouho nespokojený se svým zaměstnáním. Pracuje jako odborník senior ve Výzkumném ústavu informačních technologií. Jeho práce se mu velmi líbí, ale má malý plat. Několikrát už mluvil s ředitelem, ale ten mu říká, že musí být trpělivý, protože ústav nyní potřebuje peníze na něco jiného než na mzdy. Karel už toho má dost a dobře ví, kolik může dostat jinde. Navíc se nedávno oženil a chce se přestěhovat do jiného města. Proto hledá nové místo. Náhoda mu pomohla. Nedávno potkal svého kamaráda ze školy. Ten teď žije a pracuje v Plzni. Dlouho se neviděli, a tak šli spolu na pivo a povídali si. Karel se zmínil Jirkovi o svém problému a on mu řekl o místě v bance, kde pracuje. Karel tam poslal svou žádost o místo a svůj životopis. Ještě se musí setkat s ředitelem banky a promluvit s ním.

Podrobný životopis

Životopis

V Praze 24. února 201...

Narodil jsem se 3. března 1977 v Teplicích. Jsem ženatý.

Od roku 1996 bydlím v Praze.

Od roku 1992 do roku 1996 jsem studoval na gymnáziu v Teplicích. Od roku 1996 do roku 2000 jsem studoval na FEL ČVUT v Praze, obor informační technologie. Po promoci v roce 2000 jsem absolvoval základní vojenskou službu v Táboře. Od října 2001 jsem pracoval na FEL ČVUT jako asistent. V dubnu a květnu 2001 jsem byl na tříměsíční stáži v USA (Princeton University).

Od září 2002 do současnosti jsem zaměstnaný ve Výzkumném ústavu informačních technologií jako samostatný odborník - senior.

Umím velmi dobře anglicky (státní zkouška v roce 1999) a německy, již třetím rokem navštěvuji jazykové kurzy na Goethe institutu v Praze. Absolvoval jsem též intenzivní kurz technické němčiny v Cáchách (srpen 2004).

Mám zájem o práci v oddělení IT Komerční banky, kde bych mohl využít své odborné a jazykové znalosti.

*Ing. Karel Novák
Chodovská 11
100 00 PRAHA 10*

Interview

Ředitel Komerční banky v Plzni (Ř), Karel (K)

K: Dobrý den. Jsem Karel Novák.

Ř: Dobrý den. Těší mě. Já jsem Jan Novotný. Posad'te se. Dáte si kávu nebo džus?

K: Ne, děkuju.

Ř: Pan Mlynář mi říkal, že máte zájem pracovat v oddělení IT naší banky. Přečetl jsem si váš životopis a chtěl bych se vás ještě zeptat, jak dlouho pracujete ve Výzkumném ústavu informačních technologií.

K: Dva a půl roku. Předtím jsem byl asistentem na fakultě.

Ř: Ano, to uvádíte ve svém životopise. A proč chcete změnit zaměstnání?

K: Oženil jsem se a budeme se s manželkou stěhovat z Prahy do Plzně. Proto tady hledám místo. A kromě toho nejsem spokojený se svým platem.

Ř: Aha, chápu.... V IT-oddělení budete muset pracovat s novým softwarem.

K: S tím počítám. Ovládám všechny možné programy, např. Word, Excel od firmy Microsoft a mnoho dalších programů v prostředí MS-Windows, dále pak SAP aj.

Ř: Pane inženýre, píšete tady, že umíte anglicky. A co němčina? Tu tady budete potřebovat především.

K: Němčinu studuju již tři roky, domluvím se a rozumím i odborné němčině.

Ř: Myslím, že i my dva se domluvíme. Budu rád, když u nás nastoupíte 1. března. Vyhovuje vám to?

K: Ano, ale ještě bych chtěl vědět, jaký bude můj plat.

Ř: Jestli souhlasíte, první tři měsíce vás vezmeme na zkušební dobu. Nástupní plat budete mít 35.000 korun hrubého. A když s vámi budeme spokojeni, za tři měsíce vám můžeme plat zvýšit.

K: Kdy můžu podepsat smlouvu?

Ř: Zastavte se příští středu. Náš právník vám ji připraví.

K: Dobře, přijdu ve středu odpoledne. Zatím na shledanou, pane řediteli.

Ř: Na shledanou. Přeji vám hezký den.

CVIČENÍ

1. Sehraje se svým spolužákem obdobné interview.
2. Napište na základě výše uvedené předlohy svůj podrobný životopis.
3. Vytvořte otázky k prvnímu a třetímu textu.
4. Jaké otázky byste ještě kladli: a) jako manažer přijímající nového pracovníka
b) jako zájemce o nové místo

5. Doplňte vhodná slova do následujícího životopisu.

..... 16. dubna 1980 v Jsem (rodinný stav) .
..... v Brně. roku 1994 roku 1998 jsem na gymnáziu
v Brně. roku 1998 roku 2003 Filozofické
Masarykovy univerzity v Brně, němčina – norština. Po v 2003
jsem asistent na katedře germanistiky MU Brno. Od ledna 2004
jsem byl na pětiměsíční v Německu univerzitě v Heidelbergu.
..... o místo překladatele u Vaší firmy. Kromě němčiny a dobře
anglicky (..... zkouška v roce 2005).

Jan Mrázek
Křesomyslova 12
620 00 Brno

6. Spojte substantiva s vhodnými adjektivy a pokuste se s těmito souslovími vytvořit věty.

- | | |
|-----------------|--------------|
| 1. právnická | a) plat |
| 2. konzultační | b) obchod |
| 3. jazykové | c) seznam |
| 4. pracovní | d) škola |
| 5. životní | e) program |
| 6. hrubý | f) doba |
| 7. volný | g) knihovna |
| 8. zahraniční | h) čas |
| 9. vojenská | i) styl |
| 10. studijní | j) znalosti |
| 11. telefonní | k) fakulta |
| 12. bankovní | l) služba |
| 13. univerzitní | m) úředník |
| 14. divadelní | n) středisko |
| 15. ekonomická | o) oddělení |

VYJMENOVANÁ SLOVA

Vyjmenovaná slova po „b“

„být, obyčejný, bystrý, bylina, kobyla, býk, babyka, Bydžov, Přibyslav, Zbyněk“

Doplňovací cvičení (vyjmenovaná slova po „b“)

Musím b__t pilný, b__li jsme doma, kde jsi zase b__l, b__l b__ch raději na koleji, b__li b__chom spokojeni, chtěl b__ch, ab__s přišel k nám, b__val často ve studovně, to je náš b__t, b__tové zařízení je moderní, kde b__dlíte, oni b__dlí mimo Prahu, moje b__dlišť je v Praze, musí vydělávat na živob__tí, Praha má přes milion ob__vatel, ob__vatelstvo je nespokojené, toto zboží má dobrý odb__t, evropské státy jsou dobré odb__tiště, zde je zb__tek jídla, má přeb__tek peněz, ropy bude stále více ub__vat, to je ob__čejný salám, Petr je b__strý student, všichni reagovali velmi b__stře, na této louce roste hodně b__lin, mám rád b__linkový čaj, toto zvíře je b__ložravec, to je mladá kob__la. b__dlí v Kob__lích, bab__ka je strom, jedou do B__střice, musíme b__t ve škole již v půl osmé, je zlob__vý, ale nechtějí ho b__t, hodiny odb__ly 12 hodin, stát měl dluh přes b__lion, vejce má b__lek a žloutek, četl b__bli, to je zajímavá b__bliografie, sýr má hodně b__lkovin, měl b__lý svetr, studuje b__ofyziku, b__oinženýrství je zajímavý obor, proč ho b__ješ, nic přece neudělal a b__l hodný, b__li jsme v Jablonci nad Nisou a koupili jsme si b__žuterii, Zb__něk b__l v Přib__slavi a v B__džově

Vyjmenovaná slova po „l“

„slyšet, mlýn, blýskat se, polykat, vzlykat, plynout, plýtvat, lysý, lýtko, lýko,

lyže, pelyněk, plyš, lyra (hudební nástroj), Volyně“

Doplňovací cvičení (vyjmenovaná slova po „l“)

Sl__šel jsem to také, to nesl__šel nikdo, co jsi sl__šel, sl__chali to často, to je nesl__chané, sl__šel jsi tu nesl__chanou lež, on je nedosl__chavý, nesl__šitelný zvuk, ve ml__ně pracuje ml__nář, ve ml__ně se mele mouka, je bouřka a bl__ská se, bl__ská se na lepší časy, v dále se zabl__sko, nemůžu pol__kat, bolí mě totiž v krku, pol__kal prášky nerad, proč tak vzl__káš, b__lo jí smutno a vzl__kala, čas pl__ne velmi rychle, od té doby upl__nulo hodně času, opl__vá nebo__čejnou krásou, upl__nulý měsíc, z toho vypl__vá, že mám pravdu, opravdu nevím, co z té diskuze vypl__nulo, v Rusku jsou velká naleziště pl__nu, v České republice je pl__n drahý, pl__nárna je na okraji města. Pražské pl__nární mají lepší ceny, pl__n je skladován v pl__nojemu, ten pán má l__sinu, L__sá hora je známá, má poraněné l__tko, l__tkový sval, svážeme to l__kem, l__kový materiál, stromy napadl l__kožrout, koupil si nové l__že, umím velmi dobře l__žovat, l__žařská výzbroj je drahá, l__žování v Alpách je nejlepší, pel__něk je rostlina, pel__ňkový čaj je hořký, ten kabát je z pl__še, má pl__šového medvídka, Vol__ně je hezké město na jihu Čech, nel__žuje, nesportuje, je totiž dost l__ný, hodně l__dí v Čechách l__žuje, v Praze se nám l__bí, l__bovolné řešení, má na tuto činnost l__cenci, l__dstvo si přeje mír, mám rád l__bové maso, l__lie je hezká květina, b__dlí v L__bni, jeho kamarád má však b__dlišť ve Vol__ni, l__nkovaný papír, piju rád l__monádu, musíme stanovit nějaký l__mit, zde chybí jeden l__st, sl__šel jsem, že přijedou v l__stopadu, odborná l__teratura, l__pa je l__stnatý strom, l__ra je italská peněžní jednotka, měl l__šej, b__li na L__sé hoře a l__žovali tam, potřebuje l__tr mléka, její rodiče b__dlí v L__tvě, je mi to l__to, že jsem nemohl jet na l__že, děti l__zají rády l__zátka, jsem dobrý l__žař, ona hraje krásně na l__ru.

Vyjmenovaná slova po „m“

„my, mýt, myslet, mýlit se, hmyz, myš, zamykat, smýkat, dmýchat, chmýří,

mýto, mys, Litomyšl“

Doplňovací cvičení (vyjmenovaná slova po „m“)

m__ju nádobí, m__je se m__dlem, m__čka na nádobí, um__t si ruce, um__l jsem si obl__čej, kde je um__vadlo, je přece v um__várně, nam__dlil jsem si ruce m__dlem, na co m__slel, m__jsme m__sleli na všechno, přem__šel o té možnosti, co si to zase vym__slel, to je nesl__chaný vým__sl, měl špatné úm__sly, udělala to úm__slně, demokratické sm__šlení, tato věta nemá sm__sl, nesm__slný příklad, vyspělý prům__sl, Rusko je prům__slová země, rozvinutá prům__slová výroba, jeho otec je m__slivec, b__dlí v m__slivně, určitě se m__lil, to je velký om__l, hm__z nemám rád, hm__zožravec, mám bezdrátovou počítačovou m__š, m__ší hnízdo, po chodbě běžely dvě m__ši, musíme vždycky zam__kat, auto dostalo sm__k, hraje na housle sm__čcem, horský průsm__k, v továrně bylo velké dm__chadlo, malý ptáček měl jen chm__ří, na českých dálnicích se platí m__to, m__tné je i v jiných zemích, b__dlí ve Vysokém M__tě, m__s Dobré naděje, b__l jsem v L__tom__šli, těžký prům__sl, pane, vy se m__líte, správná m__ra, m__slíme na ně, m__rová jednání, m__vá neum__té ruce, odm__káme kl__čem, barevný m__č, zam__kám svůj pokoj, rozum__me všemu, veselá m__sl půl zdraví, auto dostalo sm__k, z kom__na m__slivny se kouřilo, plná m__sa ovoce, m__nemáme žádný čas, m__nimum informací, mám novou m__kinu, sl__šel veselý sm__ch, om__tka na stěně, zab__vá se m__krob__ologií, přijel m__krobus, m__potřebujeme m__krofon, mnoho m__kroorganismů,

Vyjmenovaná slova po „p“

„pýcha, pytel, pysk, netopýr, slepýš, pyl, kopyto, klopýtat, třpytit se,

zpytovat, pykat, pýr, pýřit se, pyj, Chropyně, Pyšely, Spytihněv“

Doplňovací cvičení (vyjmenovaná slova po „p“)

p__cha není dobrá vlastnost, je p__šný na své studijní výsledky, rychle zp__chnul, p__cha předchází pád, žije v přep__chu, čím se p__šní, to nevím, p__tel brambor váží 50 kg, jeho soused je p__tlák, p__tlačit se nevyplácí, netop__ři létají v noci, slep__š je malý had, je alergický na p__l ze stromů, mám p__lovou alergii, kop__to u koně, klop__tl jsem na ul__ci, zlato se třp__tí, není všechno zlato, co se třp__tí, třp__tivý materiál, musíš zp__tovat své svědomí, jeho chování je nevyzp__tatelné, za své špatné činy musí p__kat, odp__kal si dva roky ve vězení, na poli roste p__r, podívej se, jak se p__ří, p__šný člověk, tma jako v p__tli, je to všechno na jedno kop__to, jeho zp__tavý pohled, střepy se třp__tily, přep__chový b__t, obsáhlý sp__s, zp__val rád a často, p__lní studenti, poraněný p__sk, nová p__la, pap__rový p__tlík, p__sařka u soudu, pravop__sná chyba, klop__tl o p__tel p__sku, b__lo sl__šet úder kop__t, p__kal za svůj čin, kamarád p__l vodu, roztržený pap__r se slepí lep__dlem, žil v přep__chu, všichni posp__chali do školy, nekupuj zajíce v p__tli, b__l v P__renejích, v Egyptě jsou p__ramidy, mám nové p__žamo, p__kantní polévka, uděláme si malý p__knik v přírodě, hraju na p__ano, počítačové p__ráti, jím rád p__rohy, p__satel dop__su je neznámý, p__tná voda, p__vní sklenice, pražské p__vovary, co jsi p__l, jím rád p__škoty, p__st v motoru, jedeme do Chrop__ně, P__šely jsou nedaleko od Prahy, nesm__š klop__tnout, b__l velmi pilný, P__sa je v Itálii, umím p__skat na prsty, p__sečná bouře, slep__še jsem ještě neviděl, třp__tivé hvězdy

Vyjmenovaná slova po „s“

„syn, sytý, sýr, syrový, sychravý, usychat, sýkora, sýček, syčet, sysel,

sypat“

Doplňovací cvičení (vyjmenovaná slova po „s“)

Má dva s__ny, s__novská láska k otci, s__n mého bratra je můj s__novec, s__tý hladovému nevěří, už nic nechci, jsem s__tý, najedli jsme se dos__ta, je těžké ho nas__tit, proč je tak nenas__tný, nevím, s__rová zelenina je zdravější, jím rád s__ry, s__rárna Madeta vyrábí výborné s__ry, na podzim je s__chravé počasí, známe zámek S__chrov, větve na stromě us__chaly, v létě půda rychle vys__chá, s__sel je malé zvíře, had s__čel, nas__peme všechno do p__tle, proč to s__peš na zem, vys__pali jsme vše do koše, potřebuji nějaký zás__p, malé s__korky seděly na stromě, s__rové dřevo, je opravdu s__chravo, zas__kl bolesti, mám rád ementálský s__r, výroba s__ra je náročná na hygienu, v lese houkal s__ček, s__rové ovoce je zdravější než kompot, jablečný s__rup, oheň zas__čel, pros__m o zprávu, os__řelé dítě, s__pký sníh, os__dlení kraje není husté, vytrvalé ús__lí, mas__té jídlo, s__dlo vlády, studna vys__chá, slavnostní s__ň, s__ť na tenis, zmijě zas__čela, s__tý hladovému nevěří, babička b__dlela u s__na, s__lný déšť spláchl prach ze s__lnice, jez dopolos__ta, má velkou s__lu, je to s__lák, b__l na S__biři, b__dlí na s__dlišti, s__gnalizační zařízení, s__lvestrovský večer, počítačová s__mulace, studuje s__lnoproud, nemá rodiče, je to s__rotek, nebezpečná s__tuace, kam to mám s__tuovat, zas__t ob__lí, hláska „s“ je s__kavka, s__mbolická pomoc, s__mpatie s demonstranty, židovská s__nagoga, s__ntetický materiál, to nemá žádný s__stém, s__stematická příprava se vyplatí, to je s__stémové řešení, s__nus je matematický pojem, letěl do S__ngapuru, S__rius je hvězda, potřebujeme s__rky

Vyjmenovaná slova po „v“

„Vy (osobní zájmeno), vykat, vysoký, vydra, výr, výskat, zvykat, žvýkat,

povyk, výheň, Vyškov, Výtoň, předpona vy-, vý- „

Doplňovací cvičení (vyjmenovaná slova po „v“)

v__ se máte dobře, co tomu říkáte V__, pane Nováku, komu v__ káš, v__ káme všem pedagogům, jak je to v__ soké, Českomoravská v__ sočina je hezké pohoří, chtěli ho pov__ šit na vedoucího, proč zv__ šuješ hlas, v Praze je V__ šehrad, psi v noci v__ li, všichni v__ skali radostí, musíme si zv__ kat na nové věci, nemůžu si na to zv__ knout, každá země má jiné zv__ ky, pozdní příchody jsou jeho zlov__ k, má své náv__ ky, odv__ ká si kouřit, odv__ kání je těžké, obv__ kle přichází v 6 hodin, toto řešení není příliš obv__ klé, stále něco žv__ ká, žv__ kačky nemám moc rád, děti mají rády žv__ kací bonbony, v__ dra je chráněné zvíře, v__ dří kůže, v__ r je pták, mnoho pov__ ku pro nic, venku b__ lo vedro a b__ la to úplná v__ heň, starý zv__ k, pes v__ l, v__ borný s__ r, jedovaté v__ pary, v__ soká zvěř, v__ trvalá práce, on je v__ šší než já, jedeme na v__ let, v__ ce cv__ čte, b__ li jsme na V__ sočině, skok do v__ šky, v__ těž v b__ atlonu, to je obtížné cv__ čení, dobré v__ no, to b__ la jeho v__ na, úrodná v__ nice, kval__ tní v__ robky, v České republice se v__ rábí automobily Škoda, v__ chodní v__ tr, poraněné zv__ ře, velm__ dobré v__ šně, jíme v__ dl__ čkou a nožem, dostal se do vodního v__ ru, koup__ l větv__ čku jmelí, tu věc v__ řídíme ihned, v lese zahoukal v__ r, každý dobrý v__ nález b__ l v__ tán, dříve se rodičům v__ kalo, prádlo v__ selo na šňůře, v__ notéka je za rohem, jeho v__ záž mě polekala, v__ sací zámek, v__ rtuální real__ ta, má nebo__ čejnou v__ talitu, potřebujeme v__ tamíny, mají krásnou v__ lu, kde budeš o v__ kendu, přiv__ tali nás srdečně, v__ děl jsem ho na V__ šehradě, v__ m toho ještě mnohem v__ ce, je v__ cenásobným m__ strem světa, jde o v__ ceúčelové zařízení, slav__ li v__ těžství, měl jistou v__ zi, jeho v__ klad b__ l zajímavý, výjezd do ciziny, Blízký východ, vypočítám tu rovnici bez problémů, tento v__ počet je správný, kdo to zav__ nil, to opravdu nev__ m

Vyjmenovaná slova po „z“

„brzy, jazyk, nazývat se, ozývat se, Ruzyně“

Doplňovací cvičení 1(vyjmenovaná slova po „z“)

přijdu brz __, český jaz __k není tak těžký, umí v __ce jaz __ků, jaz __kověda je zajímavý vědní obor, potřebuji dvojjaz __čný slovník, kol __k jaz __ků znáš, tol __krát jsi člověkem, jak se tato oblast naz __vá, v __z __vali ho k odstoupení, studium v České republice je pro mě velká v __zva, přistáli na Ruz __ni, ruz __ňské letiště je menší než moskevské, jeho v __z __vavé chování, tato ulice se naz __vala jinak, můj kolega se brz __unaví, z __ma téměř skončila, v __z __val spolupracovníky k lepší práci, přijedou na podz __m, jaz __ková v __uka, z lesa se oz __valo houkání s __čka, sejdeme se na Ruz __ni, brz __brz __čko v __jde sluníčko, z __val únavou, co děláš z __tra, z __třejší den bude těžký, firma dosáhla velkého z __sku, chtěl z __skat všechno pro sebe, bunda na z __p, z __nek je kov, ukl __dím pomalu z __mní oblečení, je to velmi z __štný člověk, jmenuje se Z __kmund, mám nový z __mní kabát, měl horečku a z __mnici, jeho z __štné úm __sly se mi nel __b __ly, v Ruz __ni z __ntenzivnili kontrolu cestujících, proč se to tak naz __vá, brz __bude jaro, co na srdci to na jaz __ku, měl červený jaz __k, jednotlivé jaz __kovědné discipl __ny, jaz __k u boty, dítě v __plazovalo jaz __k, můj kamarád má mlsný jaz __ček, jedeme na ruz __ňské letiště, neboť letadlo odlétá brz __, z lesa se oz __vala ozvěna, jak se do lesa volá, tak se z lesa oz __vá, m __slíš, že přijde dnes brz __, nev __m , ale brz __čko bude sedm hodin, jak se to naz __valo, opravdu nev __m, z dálky se něco oz __valo